

Ministry of Education and Science of Ukraine

National University of Food Technologies

**92th
International scientific conference
of young scientist and students**

**"Youth scientific achievements
to the 21st century nutrition
problem solution"**

April, 20–24 2026

Part 3

Kyiv, NUFT, 2026

Міністерство освіти і науки України

Національний університет харчових технологій

92-а
Міжнародна наукова
конференція молодих учених,
аспірантів і студентів

"Наукові здобутки молоді –
вирішенню проблем
харчування людства у ХХІ
столітті"

20–24 квітня 2026 р.

Частина 3

Київ НУХТ 2026

92st International scientific conference of young scientist and students "Youth scientific achievement to the 21st century nutrition problem solution", April, 20–204, 2026. Book of abstract. Part 3. NUFT, Kyiv.

The publication contains materials of 92th International scientific conference of young scientists and students "Youth scientific achievements to the 21st century Nutrition problem solution".

It was considered the problems of improving existing and creating new energy and resource saving technologies for food production based on modern physical and chemical methods, the use of unconventional raw materials, modern technological and energy saving equipment, improve of efficiency of the enterprises, and also the students research work results for improve quality training of future professionals of the food industry.

The publication is intended for young scientists and researchers who are engaged in definite problems in the food science and industry.

ISBN 978-966-612-358-2

© NUFT, 2026

Матеріали 92-ї Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів "Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті", 20–24 квітня 2026 р. – Київ: НУХТ, 2026. – Ч.3. – 495 с.

Видання містить матеріали 92-ї Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів "Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті".

Розглянуто проблеми удосконалення існуючих та створення нових енерго- та ресурсощадних технологій для виробництва харчових продуктів на основі сучасних фізико-хімічних методів, використання нетрадиційної сировини, новітнього технологічного та енергозберігаючого обладнання, підвищення ефективності діяльності підприємств, а також результати науково-дослідних робіт студентів з метою підвищення якості підготовки майбутніх фахівців харчової промисловості.

Розраховано на молодих науковців і дослідників, які займаються означеними проблемами у харчовій науці та промисловості.

ISBN 978-966-612-358-2

© НУХТ, 2026

6. Розвиток фізичної культури в освітніх закладах України в період Національно-визвольних змагань 1917-1921 рр.

Ума Шамілова, Наталія Соколова

Національний університет фізичного виховання і спорту України Київ, Україна

Вступ. Період Національно-визвольних змагань 1917–1921 років став етапом фундаментальних зрушень у розбудові української державності, де особлива увага приділялася вихованню «нової людини». Фізична культура в освітніх закладах того часу розглядалася не лише як засіб зміцнення здоров'я, а й як стратегічний інструмент патріотичного виховання та військової підготовки молоді.

Матеріали та методи. У роботі використано описовий метод. Матеріалом для дослідження послуговували наукові праці, у яких окреслено особливості становлення фізичного виховання як навчальної дисципліни в освітніх закладах України в період Національно-визвольних змагань (1917-1921 рр.).

Результати та обговорення. Лютнева революція 1917 року та повалення монархії в Російській імперії дали поштовх буремним національно-визвольним змаганням в Україні. Ця доба позначена суперечливим поєднанням культурного відродження та політичної нестабільності. Державотворчі процеси охопили й освітню галузь, де ключовим завданням стало створення єдиної національної школи та виховання фізично здорового й патріотичного молодого покоління.

За доби Української Центральної Ради (УЦР) відбулися I та II Всеукраїнські вчительські з'їзди. Їхньою метою було затвердження проєкту нової системи освіти. Відповідні циркуляри Генерального Секретаріату УЦР передбачали впровадження у шкільну програму предметів, спрямованих на всебічний фізичний розвиток дитини [2, с. 93]. Після приходу до влади 29 квітня 1918 року гетьмана П. Скоропадського курс на українізацію освітньої системи було продовжено. У цей період Департамент початкової освіти затвердив «Тимчасову програму для нижчих початкових шкіл на 1918–1919 навчальний рік». Окреме викладання дисциплін «фізична культура» або «гімнастика» цією програмою ще не передбачалося.

Директорія УНР продовжила реформування освітньої галузі. У вересні 1919 року Міністерство народної освіти представило «Проект єдиної школи в Україні», що передбачав 12-річний цикл навчання в середній школі. Обґрунтована модель мала забезпечити як зовнішню, так і внутрішньошкільну диференціацію. Реалізація цих засад дала б змогу максимально розкрити природні здібності й нахили учнів, поєднавши універсальну (академічну) та профільну підготовку [1, с. 7]. Цей документ став засадничим для впровадження у навчальний процес обов'язкових уроків фізичної культури – так званої «руханки». Програма містила народні ігри, танці, січові вправи, мандрівки, пластові заходи та роботу на навчальних верстатах. Після поразки Національно-визвольних змагань та встановлення більшовицької влади розпочалося формування радянської системи освіти.

Висновки. Період 1917–1921 років став етапом формування унікальної національної моделі фізичного виховання, що ґрунтувалася на принципах україномовності, доступності та гармонійного розвитку особистості.

Література: 1. Березівська Л. Д. Б Реформування загальної середньої освіти в Україні у XX столітті крізь призму джерелознавства : наук.-допом. бібліогр. покажч. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. 251 с. 2. Кудлай О. Б. Міністерство освіти УНР доби Української Центральної Ради: створення, структура, діяльність. К.: Інститут історії України НАН України, 2019. 160 с.